
Ogledi i osvrti

Cvijeta PAVLOVIĆ

80. rođendan akademkinje Dubravke Oraić Tolić. Znanstveni kolokvij. Sveučilište u Zadru, 21. studenoga 2023.

Akademkinja Dubravka Oraić Tolić proslavila je 80. rođendan u suorganizaciji znanstvenih i kulturnih institucija koje su zajednički počastile slavljenicu i okupile ugledne istraživače različitih područja. Kolokvij održan u Zadru 21. studenoga 2023. godine povezo je znanstvenike koji su se tijekom svojih istraživanja bavili radovima akademkinje Oraić Tolić i plodno nadahnjivali njezinim metodama. Znanstvenici su vrsnim analizama opusa iz područja teorije i povijesti književnosti ali i književne prakse Dubravke Oraić Tolić prikazali njezine zasluge za hrvatsku znanstvenu i kulturnu javnost. Objedinjavanje i prokreacijska snaga vidljivi su u suorganizaciji skupa od Zadra preko Osijeka do Zagreba te u prigodnim riječima Sanje Knežević, pročelnice Odjela za kroatistiku i Josipa Faričića, rektora Sveučilišta u Zadru. U dubinskom promišljanju Helene Sablić Tomić, dekanice Akademije za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, također je istaknuta suradnja, kao i u riječima predsjednika Matice hrvatske. Kako je naglasila organizatorica skupa Sanja Knežević, „pomalo neobična ideja da se osamdeseti rođendan akademkinje Dubravke Oraić Tolić proslavi znanstvenim kolokvijem baš na Sveučilištu u Zadru, niknula je iz želje da se ukaže na nacionalni i nadnacionalni značaj znanstvenih, kulturnih i književnih prinosu profesorice Oraić Tolić. Jer ne postoji ni zadarska ni zagrebačka, ni osječka ni brodska znanost i književnost, postoji samo hrvatska – i znanost i književnost, i kao takva suvereni je dio europske civilizacijske slike.“ Helena Sablić Tomić uočila je da bi takvi kolokviji trebali postati praksa, prilika za umrežavanje i izlazak iz okvira jednoga mišljenja ili grada. Suradnja triju institucija i održavanje skupa u Zadru dobar je primjer kako umjetnost ne treba centralizirati jer je Dubravka Oraić Tolić „osoba koja je u svojem znanstvenom i kreativnom radu spojila prostore Matoša, Zagreba, Panonije, Mediterana“ – ona je u svojim istraživanjima pokazala kako hrvatska umjetnost i kultura pripadaju zapadnoeurop-

skom kontekstu. Miro Gavran istaknuo je da je Dubravka Oraić Tolić prva žena potpredsjednica Matice hrvatske u 181 godini dugoj povijesti te naše najstarije kulturne ustanove. Njezin višegodišnji rad u Matici hrvatskoj u Odjelu za književnost iznimno je bogat i raznovrstan: bila je zamjenicom glavne urednice matičine Hrvatske revije, organizirala je brojne tribine i promocije, a na mnogima i sudjelovala. Dubravka Oraić Tolić i dalje održava promocije i predavanja po Matičnim ograncima diljem Hrvatske te Bosne i Hercegovine za koje se uvijek zbiljno priprema, nikada ne podcjenjuje ni takozvanu provinciju ni najmanji grad ili naselje te im se posvećuje istom ljubavi i poštovanjem, kao i publici u velikim gradovima Hrvatske i Europe. Organizirala je u Matici hrvatskoj u lipnju 2023. godine simpozij o njezinu omiljenom književniku Antunu Gustavu Matošu; svojedobno je sudjelovala i u organizaciji kolokvija povodom 90. obljetnice rođenja Viktora Žmegača te aktivno priprema nove kolokvije tijekom 2024. godine. U nizu publikacija, posebno valja istaknuti da je pripremila i uredila dragocjenu knjigu – zbornik *Hrvatsko proljeće u sjećanjima suvremenika 1971.–2021.* Velik je njezin angažman i u organizaciji prvih dvaju Festivala knjige u Matici hrvatskoj. Osobito se zauzimala za donošenje Zakona o hrvatskom jeziku koji je inicirala Matica hrvatska. Njezin profesionalni put trajno je bio usmjeren na hrvatski jezik i književnost, na domoljublje i na Hrvatsku, čak i kad je sa suprugom Benjaminom Tolićem morala napustiti domovinu nakon glasovite Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika iz 1967. godine. „Kada su u pitanju hrvatski jezik, hrvatska književnost i hrvatska kultura, u njoj je uvijek bilo srčanosti i mudrosti u izobilju i ništa joj nikada nije teško učiniti za afirmaciju hrvatskoga identiteta“, istaknuo je Miro Gavran.

Velike su zasluge Dubravke Oraić Tolić u rasvjetljivanju književno-kulturnih procesa 20. i 21. stoljeća i trasiranja putova kojima treba ustrajati nacionalna i međunarodna filološka zajednica, a istodobno se naziru područja njezina rada kojima će u budućnosti trebati posvetiti posebnu pozornost, poput golemoga a samozatajnog rada na *Pojmovniku ruske avangarde*, kao i aktivnoga praćenja svjetskih znanstvenih aktualnosti. Njezino je načelo uvijek bilo promptna primjena i provjera modernih modela mišljenja u hrvatskoj znanstvenoj sredini i na hrvatskom korpusu tekstova, te ustrajna nesebičnost u popularizaciji znanosti. No to su tek neke od mogućih tema za nove znanstvene skupove. Na zadarskom kolokviju istaknuto je da je akademkinja Oraić Tolić u mnogomu prva hrvatska znanstvenica koja je prepoznala vrijednosti pojedinih inovativnih metoda i prva koja ih je upotrijebila na domaćoj podlozi, a s druge je strane, baveći se nacionalnom književnosti i kulturom, ujedno pronašla idejne strukture primjenjive na razini svjetske književnosti.

Krešimir Nemeć i Živa Benčić ponudili su dva originalna pristupa velikoj temi koju je obrađivala Dubravka Oraić Tolić te koju je slavljena nedavno objavila u knjizi *Zagrebačka stilistička škola* (2022.). U izlaganju „Dubravka Oraić Tolić i Zagrebačka stilistička škola“ Krešimir Nemeć je sintagmatsko-paradigmatski

analizirao knjigu *Zagrebačka stilistička škola*, kojom je Dubravka Oraić Tolić vratila veliki dug ove kulture prema jednom književnoznanstvenom fenomenu – važnome simbolu našega kulturnog identiteta. To je i duboko osobna knjiga kojom je odala počast velikim učiteljima. Što više istražujemo znanstveni put Dubravke Oraić Tolić sve je vidljiviji Žmegačev utjecaj. Stoga tu knjigu valja prosuđivati u cjelini autoričina rada, kao svojevrsnu metonimiju. Nemeć ukazuje da je promjena znanstvene paradigme najočitija u knjizi *Čitanja Matoša* (2013.). Ta je knjiga i konceptualno podijeljena na dva dijela: na „stara“ i „nova čitanja“. Takva podjela svjedoči i o svojevrsnom metodološkom, čak i epistemološkom rezu koji se dogodio na književno-znanstvenoj sceni u protekla dva do tri desetljeća. Rana čitanja Dubravke Oraić Tolić, nastala osamdesetih godina prošloga stoljeća, usmjerena su uglavnom na Matoševe prozne tekstove – novele i putopise – a njihova teorijsko-metodološka podloga utemeljena je na iskustvima imanentnog pristupa i interpretacijske metode kakvu je afirmirala „Zagrebačka škola“. U novim čitanjima analitički interes pomiče se, po uzoru na Žmegača, s teksta na kontekst, na društvene i kulturalne probleme i varijable, dok se rasprave pozicioniraju u interdisciplinarnom ili postdisciplinarnom području. Taj se pomak vidi već i u naslovima tekstova: u prvom dijelu knjige rasprave su naslovljene „Matoševa proza“, „Camao“, „Oko Lobora“, a u drugom dijelu: „Matoševe metropole i Matoševe provincije“, „Matoš i žene“, „Matoš i nacija“, „Matoševa poetika sna“. Za takva čitanja autorica uporišta pronalazi u rodnim teorijama, urbanoj antropologiji, imagologiji, oniričkim teorijama ili modelima konstrukcije nacije. Budući da se slavljena u ovoj knjizi rado služi generacijskim ključem, Nemeć poentira da je autorica knjige *Zagrebačka stilistička škola* pokazala da je dostojna kći velikih mitskih očeva.

Promišljajući o autofikcionalnom modusu studije Dubravke Oraić Tolić o *Zagrebačkoj stilističkoj školi* ne možemo, smatra Živa Benčić, govoriti o autofikciji kao žanru, nego samo o autofikcionalnom modusu autoričina retrospektivnog osvrtu na jedno značajno razdoblje hrvatske znanosti o književnosti. Naime, u središtu interesa Dubravke Oraić Tolić nije vlastita prošlost, nego djelovanje i dosezi Zagrebačke stilističke škole, odnosno fenomen u koji je njezina životna priča tek diskretno utkana. Nakon što je navela koji se aspekti navedene studije mogu obuhvatiti pojmom autofikcionalnosti, Živa Benčić podrobnije je analizirala poglavlje pod znakovitim naslovom „Zagrebačka stilistička škola očima učenice“ u kojem autofikcionalni modus pisanja najviše dolazi do izražaja. To zapravo znači da se u osnovnu nit pripovijedanja o znanstvenim postignućima utemeljitelja škole, tzv. „mitskih očeva“, stalno upleću motivi iz profesionalnog života Dubravke Oraić Tolić gradeći paralelnu priču o intelektualnom razvoju „mitske kćeri“. Po mišljenju Žive Benčić, Dubravka Oraić Tolić, uz zadivljujuće temeljitu analizu Škrebova, Flakerova i Frangešova znanstvenog opusa, progovara i o vlastitu književnoznanstvenom putu koji je vodio od umjerenog imanentizma do paradigme postmodernoga kulturološkog znanja.

Josip Užarević i Ružica Pšihistal usmjerili su se na književni opus Dubravke Oraić Tolić. Josip Užarević uočio je da se njezino dosadašnje pjesničko stvaralaštvo, tj. njezin pjesnički opus, svodi na tri knjige: *Oči bez domovine* (1969.), *Urlik Amerike* (1981.) i *Palindromska apokalipsa* (1993.). U svim tim djelima očito je sljedeće: okvir je zadan brojem pjesama, ali je unutarnja struktura tih knjiga slobodna, „montažna“, nepredvidljiva. Stoga gledano u cjelini, može se govoriti o dvjema fazama stvaralačke svijesti. U prvome, ranome razdoblju (*Oči bez domovine*) prevladava – i u sadržaju i u formi – tradicionalna liričnost koja se odnosi na emigrantsku poziciju lirskoga Ja (pogled na Domovinu pruža se izvana, iz inozemstva). Drugo, zrelo razdoblje (*Urlik Amerike* i *Palindromska apokalipsa*) odlikuje se „avangardnim“ postupcima (načelo montaže, glasovno-jezične igre, alegorizam – naslijeđen iz prve faze, pjesničko etimologiziranje i dr.). Uočava se i postupno gubljenje iskazne (govorne) instancije – u prvoj je knjizi lirsko Ja vrlo izraženo, a u *Urliku Amerike* ono ustupa mjesto naratoru u trećem licu (pjesničko On/Ona), dok je u *Palindromskoj apokalipsi* Ja gotovo potpuno nestalo: jezik kao da – služeći se mehanizmom palindroma – slaže stihove i tekstove sam od sebe. Polazeći od povijesti teksta i metatekstova *Palindromske apokalipse*, Ružica Pšihistal interpretirala je poemu iz semiotičke perspektive. Neovisno o svjesnoj namjeri autorice, tekst je kao *pansemiotički* stroj dekonstruirao ideju monološkoga utopijskoga jezika palindroma prema kojemu se riječi ili rečenice mogu čitati jednako slijeva i zdesna. Da obje strane ili dva jezika (hrvatski i srpski) nisu *isto* razotkriveno je dualističkim jezikom apokalipse na tvrdom mjestu zbilje u palindromskoj godini 1991. koja je naslovom (RIM I MIR / ILI / ONO / 1991.) upisana u poemu deset godina ranije.

U izlaganju *Koncept citatnosti Dubravke Oraić Tolić u okviru teorije parateksta* Ivana Buljubašić uspoređivala je dvije teorijsko-metodološke podloge koje nastaju 80-ih godina 20. stoljeća. S jedne strane fenomen citatnosti akademkinje Oraić Tolić, najsustavnije i najznačajnije hrvatske citatologinje, i fenomen parateksta, preciznije periteksta, Gérarda Genettea, francuskoga paratekstologa, čije se fleksibilne strukturalističke teze o pomoćnim strukturama teksta godinama u književnoj teoriji revidiraju i prilagođuju recentnim književnim tendencijama. Poticaj za usporedbu došao je iz dorađene teorije citatnosti s novijim književnim primjerima (*Citatnost u književnosti, umjetnosti i kulturi*, 2019.) u kojoj Oraić Tolić uvodi i genetteovski termin paratekstualnosti, ponajprije u argumentacijama o vizualnim elementima oko pripovjednoga teksta. Kao polazište u komparativnom tumačenju poslužila je razvedena tipologija citata na temelju koje su uočene dodirne točke s genetteovskim peritekstovima. Primjerice bliskost interpretacijskih učinaka interliterarnih citata – *citatnoga žanra* i romaneskno modificiranog sadržaja kao tipa *nakladničkoga periteksta* u romanu „Štefica Cvek u raljama života“ D. Ugrešić ili pak *metacitata* i *žanrovske indikacije* u dijelu naslovne konstrukcije romana „Bosanski grb“ T. Ladana.

Ivana Petešić Šušak izložila je temu „*Akademsko pismo*“ u učionicama: osvrt na praktičnu primjenu „*priručnika za pisanje akademske proze*“ Dubravke Oraić Tolić naglasivši značaj priručnika za pisanje studentskih radova *Akademsko pismo* (2011.) kao djela koje danas služi kao jedan od primarnih izvora prema kojima se održava nastava iz istoimenog kolegija na Odjelu za kroatistiku Sveučilišta u Zadru. Osobita je pozornost posvećena potpoglavlju knjige „Izbor teme“, zatim poglavljima „Citiranje i citati“ i „Citatni stilovi: velika mehanika“ i autoričinu hvalevrijednom pokušaju usustavljivanja dvaju velikih citatnih stilova u akademskoj prozi. Na kraju je kao posebna odlika ovoga priručnika istaknuta autoričina posvećenost detaljima, iznimno korisna kada se metode pisanja akademskih radova tumače studentima, te svojevrsna toplina koju autorica uspješno provlači kroz tekst, a koja ga, između ostalog, čini jedinstvenim uratkom ove vrste na našim prostorima, pa i šire.

U izlaganju *Najmanje riječi – teorijsko mišljenje Krakovske avangarde* Tea Rogić Musa govorila je o poetici poljske književne skupine iz međuratnoga razdoblja, odnosno temi kojom se bavila u okviru svoje doktorske disertacije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Budući da su na skupu posvećenu prof. Oraić Tolić bili, osim nenazočnoga zaslužnog hrvatskog polonista Dalibora Blažine, svi „krivci“ za tu temu: prof. Oraić Tolić, prof. Josip Užarević i prof. Živa Benčić, koji su u različitim fazama tu temu i doktorandicu i službeno mentorirali, obljetnica Dubravke Oraić Tolić bila je dobar poticaj da se podsjeti na važnost avangardne poetike u njezinim tekstovima. Štoviše, pokazalo se da je to dobar povod da se istakne važnost avangardne poetike u europskim književnostima, ali i značaj nekih njezinih znanstvenih teza, napose iz studije „Teorija citatnosti“. Upravo je spomenuta knjiga u nas, osim studija prof. A. Flakera i J. Užarevića, bila dugo godina jedina progresivna i doista inovativna teorijska rasprava o avangardnoj kulturi, nudeći promišljanja o različitim, pa i disparatnim pojavama u poetikama povijesne avangarde, koja su i danas potentan književnoteorijski aparat.

Mario Kolar usredotočio se u izlaganju *Hrvatski prozni postmodernizam u očištu Dubravke Oraić Tolić* na njezine radove koji se bave hrvatskom postmodernističkom prozom. Iako rasuti po različitim publikacijama, sagledani zajedno, ti radovi ustvari čine pouzdan, pregledan i razložen vodič kroz glavne modele hrvatskoga proznog postmodernizma od početka 1970-ih do dvijetisućitih. Božidar Petrač govorio o projektu i knjizi *Hrvatsko ratno pismo* koju je osmislila i uredila Dubravka Oraić Tolić 1991. u jeku obrambenog rata protiv velikosrpske agresije. Knjiga sadržava apele, iskaze te pjesme hrvatskih intelektualaca i institucija, ali i intelektualaca svjetskoga glasa, poput Annie Le Brun, Milana Kundere, Leszeka Kołakowskoga ili Alaina Finkielkrauta, kao i apele raznih europskih i svjetskih institucija protiv razaranja Hrvatske i njezinih gradova. Riječ je o knjizi svjedočanstvu, knjizi dokumentu o tjeskobnom, ali i uzvišenom vremenu hrvatske povijesti, knjizi koja je bitno doprinijela osvješćivanju problema rata protiv Hrvat-

ske u međunarodnim okvirima, a u korist njezina osamostaljenja i međunarodnog priznanja. Projekt i knjiga *Hrvatsko ratno pismo* Dubravke Oraić Tolić, zaključio je Petrač, ostaje zlatnim slovima upisana u same vrhove kulturnih događaja agresijom ugrožene hrvatske države i hrvatskog naroda s početka devedesetih godina prošloga stoljeća.

Autorica ovoga članka prikazala je znanstveni i urednički rad Dubravka Oraić Tolić na zborniku *Kulturni stereotipi: koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima* koji je objavila u suradnji s Ernőm Kulcsárom Szabóm (2006.). Istaknut je kontinuitet njezina istraživanja teme u tri faze, najprije u znanstvenom radu *Kulturni stereotipi i moderna nacija* (2003.), potom kroz organizaciju znanstvenih susreta i skupa 2004. godine koji je rezultirao navedenim zbornikom te, dakako, i u samostalnom znanstvenom radu *Hrvatski kulturni stereotipi. Diseminacije nacije*, objavljenom u istom zborniku, kojim Dubravka Oraić Tolić daje zamah velikoj temi u okvirima komparativnoga proučavanja hrvatske književnosti. Analizom struktura ulančanoga oprimjerivanja, dokazano je zalaganje Dubravke Oraić Tolić za kulturu dijaloga kao simboličnu tvorbu identiteta. Znanstveni opus Dubravke Oraić Tolić najobuhvatnije je prikazao Ivan Bošković izlaganjem *Veliko ime hrvatske književne znanosti*, ističući cjelinu njezina djelovanja kojom je ona zadužila hrvatsku književnost i kulturu. Uz knjige književno-teorijskog predznaka (*Teorija citatnosti, Muška moderna i ženska postmoderna, Književnost i sudbina, Paradigme 20. stoljeća, Dvadeseto stoljeće u retrovizoru, Akademsko pisanje*), kroatističku znanost posebno su obogatila njezina lucidna čitanja velikoga Matoša (*Čitanja Matoša*) te studija *Pejzaž u Matoševu djelu*. Pri tome se zaboravlja, čime se autorici čini velika nepravda, njezina autentična književnost u kojoj *Oči domovine* i *Urlik Amerike* imaju veće značenje no što to možda svjedoči njihova recepcija. Ne smije se izgubiti iz vida ni njezina knjiga *Peto evanđelje: Sedam dana u Svetoj Zemlji* te dječja knjiga *Doživljaji Karla Maloga*, kao ni obilna kulturološka angažiranost na promicanju hrvatske kulture i znanosti na stranim jezicima, mnoge nagrade i ugledna priznanja kojima si je priskrbila status jedne od naših najcjenjenijih teoretičarki književnosti i suvremene umjetnosti te sugovornicā o brojnim fenomenima našega (književnog i kulturnog) vremena.

U knjizi *Teorija citatnosti* (1990.), koja je ubrzo u akademskim krugovima stekla gotovo kulturni status, autorica je podastrla uvjerljivu ne samo teorijsku interpretaciju i utemeljenost pojma, nego i ponudila tipologiju citatnosti. Knjiga *Citatnost u književnosti, umjetnosti i kulturi* (2019.) nije posve nova knjiga, kao što nije ni dopunjeno ili prošireno izdanje. Otprije kontekstuirane teorijske premise ona bitno proširuje novim uvidima, poglavito kad je riječ o kolažu i srodnim oblicima u avangardi, ali i u neoavangardi i postmodernizmu, a posebna je znanstvena pozornost usmjerena na problem citatnosti u digitalno doba. Vrijedi istaknuti da u knjizi, za razliku od prethodne, autorica pozornost posvećuje Zagrebačkoj (književno-znanstvenoj) školi u kojoj je pojam i nastao. Razvijajući se na

„paradigmi imanentizma“, s vremenom će se Škola otvarati novim teorijskim premisama i izazovima i izboriti se za značajnu ulogu u modernoj znanosti o književnosti. Osim što je iz nje ponikao niz vrsnih književnih teoretičara i tumača, skupovi i izdanja Zavoda za znanost o književnosti, pozornost će usmjeriti i na nove mogućnosti tumačenja književnosti i umjetnosti s izvorištem u intertekstualnosti i citatnosti kojima nas je autorica obilato zadužila.

Milan Bešlić i Nives Tomašević povezali su znanstveni i književni rad Dubravke Oraić Tolić. Milan Bešlić izložio je *Temu likovnosti u književnom djelu Dubravke Oraić Tolić* i razlučio temu likovnosti u književnom kao i u književno-znanstvenom diskursu, u knjigama pjesama i putopisa: *Oči domovine* (1969.), *Urlik Amerike* (1981.), *Palindromska apokalipsa* (1993.), *Peto evanđelje: Sedam dana u Svetoj zemlji* (2016.) i znanstvenim knjigama: *Pejzaž u djelu A.G. Matoša* (1980.), *Paradigme 20. stoljeća* (1996.), *Citatnost u književnosti, umjetnosti i kulturi* (2019.), i dr. Dvije sastavnice determinirale su i oblikovale temu likovnosti u književnom djelu Dubravke Oraić Tolić: prostor i likovni jezik. Nives Tomašević u izlaganju *Znanstveni i književni rad Dubravke Oraić Tolić kao brend hrvatske kulture i nakladništva* prikazala je kako nacionalnu kulturu u jednakoj mjeri oblikuju i ”brendiraju” znanstvenici i umjetnici, te istaknula kako posebnu vrijednost u tome procesu pridodaju rijetke osobnosti čije se djelovanje ostvaruje u obama područjima. Akademkinja Dubravka Oraić Tolić hrvatsku je kulturu ”brendirala” svojim znanstvenim i umjetničkim prinosima ostvarenima u polju teorije književnosti, kritičkim čitanjima Matoša, akademskim pismom te u vlastitu umjetničkome radu. Pri tome je nakladništvo postalo medijem koji je prenio, a posljedično i ”brendirao” autorsku misao Dubravke Oraić Tolić te se s druge strane oblikovao i usmjeravao slijedom obrazaca koje je akademkinja uvela, autorski osmislila i ponudila hrvatskoj i svjetskoj javnosti.

Znanstveni kolokvij pratili su brojni kolege znanstvenici i studenti Sveučilišta u Zadru, a prigodnim slovom obratila se nazočnima i slavljenica akademkinja Dubravka Oraić Tolić: „Ovaj svečani kolokvij priredila mi je moja doktorandica, ugledna profesorica Sanja Knežević sa Sveučilišta u Zadru u suradnji s dekanicom Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku Helenom Sablić Tomić i Maticom hrvatskom na čelu s Mirom Gavranom. Sa Sveučilištem u Zadru veže me više simpozija, predavanja i promocija, ali i puno emocija. Hvala Sanji i Sveučilištu u Zadru što su prepoznali moju stručnu i emocionalnu vezanost uz Zadar i priredili mi ovaj svečani kolokvij. Hvala Heleni koja je u Zadar donijela duh moje rodne Slavonije. Hvala Miri što je ovomu rođendanskom slavlju pridružio Maticu hrvatsku i grad moje radne svakodnevice Zagreb. Hvala svima vama koji ste odvojili svoje vrijeme i uronili u moje tekstove više nego ja sama. Napokon, hvala svima vama koji ste me počastili svojim dolaskom i tako mi priredili neizmjernu radost i odali priznanje. *Vita brevis, ars longa!* Hvala Vam svima!“ Kvalitetan kolokvij u povodu 80. rođendana akademkinje Dubravke Oraić Tolić s pravim otkrićima i minucioznim znanstvenim preglednim istraživanjima

Ogledi i osvrti

objedinio je znanstvenike iz Osijeka, Zagreba, Rijeke, Zadra i Splita, uključujući imena i topoe širega opsega Hrvatske i svijeta – od Slavonskog Broda, Vinkovaca, Dubrovnika do Beča i Amerike – te predstavio djelo hrvatske znanstvenice kao sinegdohu mišljenja znanosti o književnosti i kulturi s potentnosti paradigmatički silnica. Znanstveno je prikazano i dokazano ono što je struka nedavno i ovjenčala, kad je smjestila djelo Dubravke Oraić Tolić u hrvatski književni i znanstveni kanon, te dodijelila Dubravki Oraić Tolić državnu nagradu „Vladimir Nazor“ za književnost 2020. godinu. Kako nas upućuje Dubravka Oraić Tolić, pogledi u retrovizor, odnosno uvidi iz čitanja književne i kulturne prošlosti, usmjeruju naše strategije za budućnost. A budućnost stvaramo zajedno.